

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

HAMNPIREN I ÅHUS. — EFTER FOTOGRAFI.

12TE ÅRG.

DEN 11 DECEMBER 1910.

NO 11.

Foto Leberin, Helsingborg

Kisthå: Bengt O. Uvrespar

B. O. Uvrespar

Mitt första minne af konsul P. Olsson i Helsingborg går tillbaka till min tidigaste barndom, då jag ännu ansågs för liten för att få följa med mina föräldrar till den tämligen aflägsna församlingskyrkan. I stället fick jag då om söndagarna gå med till "Stenssons sal", där traktens befolkning plögade samlas för att tillfredsställa de andaktsbehof, som i denna del af Skåne lefde kvar som en frukt af 1850-talets andliga väckelse. Där var nästan alltid mycket folk, men aldrig så mycket som då det sports, att man skulle få höra "Olsson från Helsingborg". Ända in på sista tiden har konsul Olsson fortfarit att vara verksam som andlig talare.

Från samma tid — början af 1870-talet — minnes jag honom som den spannmålshandlare i nordvästra Skåne, som i regeln betalade de högsta priserna, väl att märka då spannmålen befann sig i stigande. Anledningen var naturligtvis i främsta rummet den, att konsul Olsson på denna tid i denna del af Skåne var tämligen ensam om att inse vikten af den kommersiella information som står till buds å de stora världshandelsplatserna. Men härtill kom en annan omständighet: konsul Olsson var som ingen annan i besittning af allmänhetens förtroende. Han behöfde icke betala kontant. En stor del af nordvästra Skånes befolkning hade i honom sin pänningförvaltare och "Olssons bank" räknades så god som hvilken sparbank som helst, men gaf därtill högre ränta.

När jag blef äldre, lärde jag mig i konsul Olsson beundra Skånes kanske mest vidtämmande företagare. Tietgen lär ha yttrat, att Olsson var den ende skånske affärsman, med hvilken han kunde förhandla som jämlike. Om det tilläventyrs vore oriktigt att kalla honom Skånes Tietgen, ligger det säkert ingen öfverdrift i att kalla honom Helsingborgs. Pänningarna i "Olssons bank" fingo ej ligga oanvända. Redan i början af 1870-talet hade han af greifvarne Wachtmeister förvärfvat Rögge gods i Välinge och då 1885 Väst kustbanan kommit till stånd med station därstädes, tog det tegelbruk, som af ålder funnits där, ett lysande uppsving. Samma år grundade han i Helsingborg Helsingborgs Angkvarnsaktiebolag, hvilket på sin tid intog en föregångarplats i den skånska kvarnindustrin. Ett par år senare förvärfvade han en ytterligare jordbesittning i Stora Hyllinge gård i Västra Broby socken af Kristianstads län, hvars stenkols- och lerfyndigheter blifvit föremål för bearbetande genom det 1896 af honom bildade Hyllinge stenkols- och lerindustriaktiebolag. Redan 1889 tog han initiativet till sockerbetsodlingens införande äfven i nordvästra Skåne genom grundandet af Helsingborgs sockerfabriksaktiebolag. Det vore lätt att fortsätta uppräknningen, men i själfva verket är det öfverflödigt: en god del af nordvästra Skånes ekonomiska lif har under de båda sista årtiondena mer eller mindre varit knutet till konsul Olssons personlighet. Särskildt gäller detta naturligtvis om Helsingborgs och det var icke blott ett skämt med lekmannapredikanten, utan ock rama allvaret gentemot köpmannen, när biskop Billing vid ett festligt tillfälle för några år sedan på honom tillämpade Wennerbergs ord i "Gluntarna": "Kors, hvad den krämarn är bra för staden".

Närmaste anledningen, hvarför H. S. D. just i detta nummer bringar en bild af konsul Olsson är, att han lördagen den 3 december fyllde 80 år.

Peter Olsson föddes nämligen i Fleninge i Malmöhus län, c:a en mil från Helsingborg, den 3 december 1830. Den skolundervisning han erhöill inskränkte

sig till ett minimum och det var med två tomma händer han redan vid unga år kom som butiksbiträde till Helsingborg. Vid 23 års ålder öppnade han därstädes en diverseaffär, som han dock snart uppgaf för att i stället ägna sig åt den vid denna tid hastigt uppblostrande spannmålshandeln. Särskildt lade han an på hafreeexport och uppdröf denna så, att han somliga år exporterade icke mindre än 400,000 tunnor (c:a 340,000 deciton) af detta sädeslag. Samtidigt utvecklade sig som ofvan antydt den inflåningsrörelse, hvilken gaf honom tillgång till det kapital, som satte honom i stånd att fruktbart ingripa i den industriella utvecklingen, först genom upprättandet af Helsingborgs Mekaniska verkstad. Under 1800-talets sista år riktade sig hans intresse särskildt på sjöfartsnäringsen, hvarigenom han bidrog att bringa Helsingborg till ett af de främsta rummen bland svenska städer som hemort för lastångare.

Redan tidigt togs konsul Olsson i anspråk för allmänna värf. Redan 1866 blef han ledamot af Helsingborgs stadsfullmäktige, utsågs längre fram till dessas vice ordförande och vardt slutligen ordförande, hvilken post han innehade ända tills försvagad syn tvang honom att undanbedja sig återval. Från början af 1860-talet var han medlem af och sedermera ordförande i hamndirektionen och det är förmåligast hans förtjänst, att Helsingborgs hamn vunnit den betydande utveckling, som fallet varit under de sista fyrtio åren. Samtidigt gjorde han de största insatser i afseende på stadens landkommunikationer. Redan 1860, då det för Helsingborg gällde att vinna förbindelse med södra stambanan, framkastade han tanken, att denna förbindelse borde ske öfver Hesselholm. Tiden var emellertid icke då gynnsam för kapitalanskaffning och provisoriskt nöjde man sig med en anknytning till Landskrona—Eslöfs järnväg i Billeberga. Ett tiotal år senare förverkligades emellertid Olssons ursprungliga plan och 1875 öppnades Helsingborg—Hesselholms järnväg. Ytterligare tio år och det första ledet i Väst kustbanan, Skåne—Hallands järnväg (Helsingborg—Halmstad), kunde öppnas. Om Helsingborg kan känna stolthet öfver att förr än Göteborg ha skridit till förverkligande af denna stortartade kommunikationstanke, är det konsul Olssons förtjänst. Senare tog han liflig del äfven i anläggningen af Skåne—Smålands-järnväg, hvarigenom äfven för ångkommunikationen utnyttjades den äldsta förbindelseleden mellan nordvästra Skåne och öfre Sverige.

Naturligtvis har konsul Olsson med sitt lifliga allmänintresse äfven tagit del i det politiska lifvet. Han var Helsingborgs och Engelholms valkrets' representant i Andra kammaren 1869 och 1872—77 samt hade 1879—87 och 1889—97 säte å Malmöhus-bänken i den Första. I yngre år utprägladt liberal drogs han senare öfver till mera konservativa åskådningar, hvartill bidrog, att han på 1880-talet anslöt sig till tullskyddspolitikern.

Åren 1871—94 var Olsson Tyska rikets konsul i Helsingborg.

Trots sina uppnådda 80 år och sin af sockersjuka förorsakade försvagade syn är konsul Olsson alltjämt outtröttligt verksam, nu som under hela sin långa lefnad finnande sin glädje icke i att själf njuta sin rikedom, utan i att alltjämt skapa nya produktionsmöjligheter, nya arbetstillfällen, ny utveckling, hvarjämte han ärligen ställer stora belopp i välgörenhetens tjänst. Heder åt och vördnad för en sådan lifsgärning!

S. Hn.

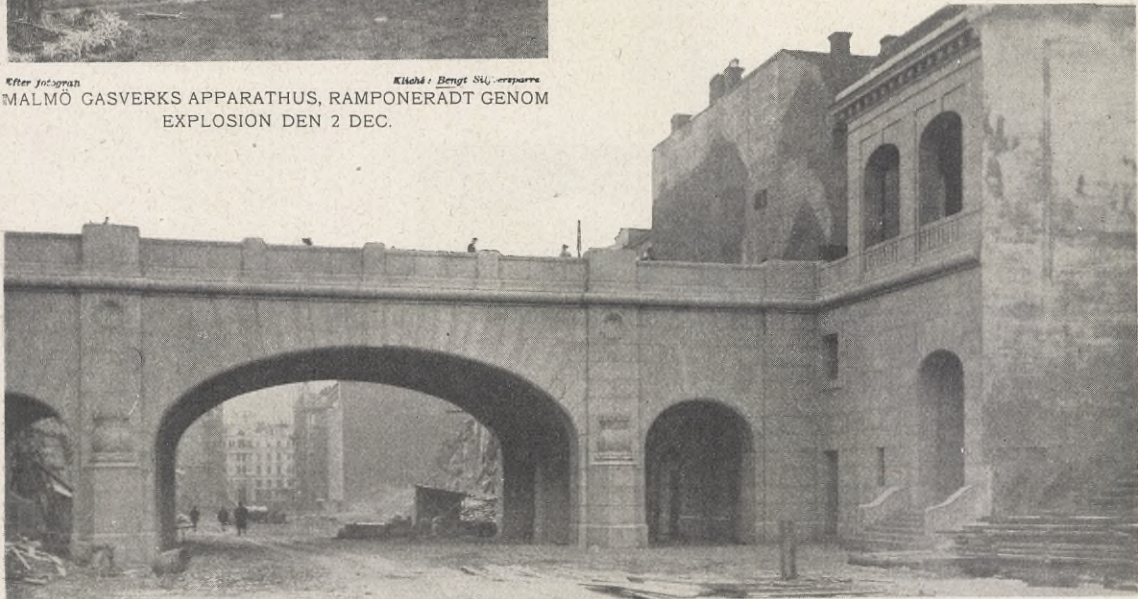
6. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF Kliché: Bengt Sjöqvist
 DE DANSKA BORGMASTARNES STOCKHOLMSBESÖK: Fr. v. Stockholms stadsfullmäktiges ordf. d:r S. v. Friesen; borgmästare J. Jensen; borgmästare V. Marstrand; grosshandl. H. Lamm, ordf. i Stockholms Drätselnämnds I Afd. — Foton tagen å Börstrappan efter besöket hos Stadsfullmäktige.

Kliché: Bengt Sjöqvist
 Efter fotograf MALMÖ GASVERKS APPARATHUS, RAMPONERÄDT GENOM EXPLOSION DEN 2 DEC.

För ej länge sedan gästade ett antal af Stockholms stadsfullmäktige sina kolleger i Köpenhamns kommunalstyrelse, och som en återvisit kan de båda *köpenhamnske borgmästarnes, J. Jensen och V. Marstrand*, nu aflagda *Stockholmsbesök* betraktas. Af Köpenhamns fyra borgmästare har hr Jensen den ekonomiska och hr Marstrand den tekniska förvaltningen om hand.

Hufvudanledningen till de båda köpenhamnarnes studieresa har varit afsikten att taga del af Stockholms stads åtgärder för att på sina landtegendomar bereda hem åt en del af sina arbetare.

7. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF Kliché: Bengt Sjöqvist
 DEN NU FÄRDIGA VIADUKTEN I STOCKHOLM Regeringsgatan fram, öfver Kungsgatan, med tillhörande trapphus. Ritningarna utgångna från stadens byggnadskontor.

Efter fotografier.

Klöhné. Kem. A. B. Bengt Sjöqvistsparre Ståln.—Ugg.

LEO TOLSTOJ RÅ DÖDSBÄDDEN. — VID ASTAPOVO: Tolstojs söner bära kistan.

ETT KYRKLIGT JUBILEUM.

Den 21 november på middagen voro tusentals människor församlade vid järnvägsstationen i Astapovo. Höstregnet öste ned och löste upp i gyttja den svarta myllan på slätten — men alltjämt stod folkmassan tåligt och i tyst förbidan kvar.

Ty man väntade för att få kasta en sista blick på den hädangångne stores kära drag — eller åtminstone uppfånga en skymt af den kista, med locket ännu ej påskruivadt, hvari han hvilade — *Leo Tolstoj*.

När det redan begynt skymma fördes kistan ut på stationsperongen. Alla hufvuden blottades, och andaktsfullare än kanske någonsin steg begravningshymnen. Vjetjnaja pamjatj — "Ewigt blir ditt minne" — mot höjden.

En sista defilerung förbi kistan — så skruivades locket på, och

GOTTFRID BILLING.

Tolstojs söner buro sin store fader till den väntande järnvägsvagnen, som skulle föra honom till Jasnaja Poljana, till den sista hvilan.

*

Den 1 december kunde Lunds stiftsherde, biskop *Gottfrid Billing*, fira sitt kvartsekeljubileum som öfverhofpredikant. Ehuru biskop B. snart skall ha nått de sjuttio åren, står han ännu i sin fulla kraft. Ett stort och märkligt arbete har han utträtt under sin hittillsförflutna lefnadstid — hans lysande begåning och aldrig tröttnande energi ha medhunnit mycket utom den rent kyrkliga gärningen, såsom allom bekant är. (Vi hänvisa till helsidesporträtt och biografi årg. IV: 45.) (Foto. Rahmn, Lund.)

KAROLINSKA INSTITUTET.

MED ANLEDNING AF DESS JUBILEUM DEN 13 DEC. 1910. FÖR H. 8. D. AF PROF. *ERIK MÜLLER*.

De svenska universitetens organisation grundar sig på principen af de fyra fakulteternas inbördes samhörighet och förening till ett organiskt helt med den dubbla uppgiften att odla vetenskaperna och genom undervisning utbilda de fackmän, som staten behöfver för de lärda yrkena. Karolinska mediko-kirurgiska Institutet,

vårdsmaterial, utvecklade sig Institutet, som år 1822 erhållit namnet Karolinska mediko-kirurgiska Institutet, så småningom från sin första mera blygsamma ställning af militärmedicinsk läroanstalt till en med universiteten jämbördig inrättning. 1861 erhöill Institutet rätt att anställa med.-lic.-examen sedan kirurgie-magisterexamen

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM

KAROLINSKA INSTITUTET. — INSTITUTETS REKTOR, PROF. GREFVE KARL MÖRNER.

Kilohé Benjt 44/verparre.

som den 13 december d. å. firar sin 100-åriga tillvaro, bildar ett undantag härifrån så tillvida som det med universitetens uppgift bildar en fristående läroanstalt till den medicinska vetenskapens förkoifran och undervisning. Orsaken härtill ligger däri, att Institutets uppkomst framgått ur ett uteslutande praktiskt behof och att Institutet utvecklats i det närmaste samband med hufvudstadens sjukvårdsanstalter och läkarekär.

Det på 1700-talet länge kända krafvet att erhålla dugliga militärläkare under de ständiga krigen föranledde den såsom utmärkt organisator berömda hufvudstadsläkaren Carl Traufvenfelt att vid 1809 års riksdag motionera om inrättande af ett institut för snabb utbildning af läkare för hären och flottan. Efter anslag af ständerna beslöt Kungl. Maj:t äfven den 13 december 1810 att ett institut till "danande af skickliga fältläkare" skulle inrättas med tvenne professurer af hvilka den ena i medicinens teoretiska delar, den andra i utöfningen af såväl utvärtes som invärtes läkarevetenskapen. Till innehafvare af dessa professurer utsågos E. Gadelius och C. F. Weltzin. Med denna läroanstalt, som senare erhöill namnet Medico-chirurgiska Institutet, förenades 1813 den undervisningsinrättning, som var förbunden med landets centrala medicinska myndighet sundhetskollegium och som omfattade trenne professurer nämligen i anatomi, förlösningskonst samt i kemi och pharmaci. Genom reglemente af 1815 organiserades Institutet, som en verklig medicinsk läroanstalt, som hade att utbilda kirurgie magistrar. Antalet professurer var nu sex. Efter häftiga strider med universitetens medicinska fakulteter, hvarvid från universitetshåll det gällde att häfda den ofvannämnda principen för Sveriges högre undervisning, under det att Institutets existensanspråk grundade sig på bearbetandet af hufvudstadens stora sjuk-

upphört samt ställdes under öfverstyrelse af Kanslern för Uppsala universitet. 1874 tillkom rättigheten att äfven få anställa med.-kand.-examen samt att bedöma afhandlingar för erhållande af medicine-doktorsgrad. Först 1906 vanns full likställighet med universitetsfakulteterna, då tillåtelse att utdela medicine-doktorsgraden förlänades Karolinska Institutet.

I öfverensstämmelse med den medicinska vetenskapens starka utveckling och specialisering under det gångna århundradet har professurernas antal ökat betydligt. Institutet äger nu 22 professorer, 4 laboratorer, 1 prosektor och 2 biträdande lärare samt 30 docenter.

Såsom redan är nämnt, grundar sig Karolinska Institutets tillvaro såsom undervisningsanstalt på utnyttjandet af de stora i hufvudstaden varande sjukvårdsinrättningarna för den medicinska undervisningen. Att Karolinska Institutet därjämte blifvit en medicinsk kulturanstalt och icke stannat enbart på läkareskolans stadium beror på de personligheter, som länkat dess tidigare öden och tryckt sin prägel på dess verksamhet. Såsom Institutets vetenskaplige grundläggare framstår ingen mindre än den store kemisten J. Berzelius, som under de första åren af dess tillvaro var professor i kemi och härunder utförde kanske det förnämsta af sin vetenskapliga lifsgärning. I hans fotspår trädde Anders Retzius, som vann världsrykte såsom anatomisk forskare och genom sin glänsande lärarettalng inverkad på hela svenska läkarekårens medicinska uppfostran. Jämte Anders Retzius verkade med stor framgång i samma tidsskede Magnus Huss, P. H. Malmsten, F. F. Berg och C. G. Santesson såsom lärare och forskare vid Institutet. I en senare period äro med Institutets vetenskapliga utveckling framförallt förbundna namnen Chr. Lovén, Axel Key, Gustaf Retzius, R. Tigerstedt och J. Widmark.

(Forts. å nästa sid.)

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF

GRUPP AF DELTAGARE I GÖTEBORGSSYSTEMBOLAGENS FEMTE ALLMÄNNA MÖTE.

Kitch. Ernst Silfverparn.

1. G. Lindman (ordf.), Jönköping; 2. S. Rubenson (v. ordf.), Stockholm; 3. E. Andréé, Göteborg; 4. D. Högström, Luleå; 5. E. Olsson, Linköping; 6. H. Ziegler, Karlstad; 7. K. Wallroth, Stockholm; 8. E. Holmgren, Malmö; 9. T. Bergqvist, Skara; 10. Th. Sundeman, Västerås; 11. A. Johansson, Arboga; 12. D. Sjögren, Jönköping; 13. J. Agren, Hedemora; 14. Th. Wahlberg, Hedemora; 15. E. Zotterman, Vadstena; 16. J. Engströmer, Hudiksvall; 17. A. Syrén, Norrtälje; 18. —; 19. I. Trägårdh, Lund; 20. K. Sjögren, Västervik; 21. Aug. Ståhlberg, Eskilstuna; 22. E. Högfeldt, Sundsvall; 23. A. Sund, Örebro; 24. G. Rubenson (sekr.), Oskar-Fredriksborg; 25. I. Pihl, Trollhättan; 26. S. Landgren, Trollhättan; 27. C. Lundgren, Sala; 28. J. Lundborg, Arboga; 29. W. Lind, Gefle; 30. E. Gothe, Köping; 31. E. Bergman, Ronneby; 32. C. Södergren, Söderhamn.

Göteborgssystembolagens femte allmänna möte sammanträdde den 28 nov. i Stockholm. Mötesdeltagarna, c:a 75 till antalet, hälsades på förtroendenämndens vägnar välkomna af f. polis-mästaren Rubenson, som framhöll att, ehuru föredragningslistan af flere skäl vore tämligen mager, de frågor som förelågo dock icke voro betydelselösa. — Dessa frågor rörde åtgärder mot den s. k. litersupningen, förbud för utminuterung af brännvin utan kontant betalning, restriktiva åtgärder för att försvåra åtkomsten af starka drycker för personer som dömts för brott begånget under rusets inflytande etc. Om än resultatet af dessa å programmet upptagna överläggningsämnenas behandling blef negativt, synes det dock ha varit ett "fall framåt". — Beslut fattades om anställande af en särskild ombudsman.

Kitch. Ernst Silfverparn

Forts. fr. föreg. sid.

Institutets utveckling under det gångna seklet framstår kanske allra bäst genom de yttre förändringarna. År 1810 började Institutet med en stat af 3,000 rdr banco, för 1910 belöpte sig statsanslaget till c:a 300,000 kr. År 1816 inköptes för Institutets räkning en egendom å Kungsholmen, som förut användts till glasbruk. Glaslyttan inreddes till institution åt Berzelius, glasmagasinet blef anatomisk institution, där först Hagströmer, sedan Anders Retzius verkade. En å nuvarande Eiraplan belägen corps-de-logisbyggnad inrymde Institutets bibliotek och samlingar. De nämnda gamla glasbruksbyggnaderna äro nu alla nedrifna. På tomten resa sig i stället tvne stora byggnadskomplex, som innesluta de teoretiska medicinska institutionerna med full modern inredning och utrustning.

Till vidstående bild:

NYTT SVENSKT FÖRENINGSHUS I CHICAGO, TILLHÖRANDE VERDANDILOGEN AF SVITHIOD-ORDEN. Verdandi är den första af Ordens 42 loger som låtit uppföra eget hus. Svithiod-Orden räknar c:a 70,000 medlemmar; af logerna finnas de flesta i Illinois, men äro f. ö. spridda ända ut till Stillahafs-kusten. Förut fanns blott ett svenskt "Folkets hus" i Chicago, nämligen Vikingateplet, tillhörigt Bragelogen af Vikinga-Orden.

PAN OCH APHRODITE.

FÖR H. 8 D. AF DOCENTEN ERNST NACHMANSON.

PAN OCH APHRODITE.

På Delos var enligt sagan Apollon, ljusets och skaldekunstens gud, född; där firades hvarje år glänsande spel till hans ära. Men Delos var ej blott den religiösa medelpunkten för det ägäiska havets övärld och för den ioniska stammen, med tiden utvecklade sig ön genom sin allt mer uppblomstrande handel och sjöfart till den grekiska arkipelagens handelsmetropol, där också främmande köpmansgillen skaffade sig fast fot. Från Rom kommo Hermaisterna, från Berytos i Syrien, det moderna Beirut, Poseidoniasterna, så kallade efter hemstadens förnämste gud, Poseidon.

Vid de omfattande utgrävningar, som det franska arkeologiska institutet i Athen redan på 1870-talet påbörjade på Delos och efter diverse afbrott år 1903 kunde återupptaga tack vare de 50,000 francs, som en framsynt mecenat, duc de Loubat, ärligen ställer till förfogande, har man bl. a. också frilagt Poseidoniasternas byggnad eller rättare byggnadskomplex. Många olikartade fynd ha därvid gjorts, som i flera hänseenden öka vår kännedom om det gamla Greklands konst och historia. Af mer allmänt intresse är den marmorgrupp, som år 1904 påträffades vid undersökningen af en sal i södra flygeln och som här återgifves efter de afbildningar, den franske arkeologen Marcel Bulard för något år sedan lämnade i Bulletin de Correspondance Hellénique.

Gruppen föreställer Aphrodite, som med Eros' hjälp försvarar sig mot Pan.

På ena sidan står Pan, herdarnes och skogens gud, med bockben, -svans och -horn, stödd mot en trädstubbe, som är betäckt med en gethud. Hufvudet är kastadt tillbaka, kroppen är något bakåtlutad. Med vänstra handen griper han Aphrodites vänstra arm, med höger arm fattar han henne om livet.

På andra sidan står Aphrodite i en ställning, som mycket påminner om den bekanta mediciska statyn. Hon lyfter med högra handen en af sina sandaler för att med den slå till angriparen. Men åtbörden saknar, som Bulard framhåller, all energi; gudinnan synes knappt upprörd. Någon 'panisk' förskräckelse tycks verkligen icke ha gripit henne.

Mellan de bägge motståndarne sväfvat Eros, som gripit tag i skogsgudens högra horn för att stöta honom tillbaka.

Gruppen, som med basen har en höjd af 144 cm., är gjord af fin hvit Parosmarmor. Som så ofta var fallet med antik skulptur, tycks den ha varit målad. Man kan ännu urskilja rester af rödbrun färg på gudinnans hår och ljusröd på sandalen. En gråblå ring framhäver ännu konturerna af gethuden på trädstubben.

På basen läsa vi en inskrift, hvilken i öfversättning lyder som följer: "Dionysios, Zenons son, Theodoros' sonson, från Berytos å egna och sina barns vägnar åt fädernas gudar". Atskilliga inskrifter, som bevarats till vår tid, låta oss följa denna familj genom flere generationer, men vi kunna det oakadt icke närmare bestämma när de lefvat. Så att på den vägen få vi ingen hållpunkt för dateringen af det nya fyndet. Men all sannolikhet talar för senare delen af det andra århundradet f. Kr. Det var just på den tiden, som handelsförbindelserna mellan Delos och Syrien voro som lifligast och Poseidoniasternas gille blomstrade.

Sådant det här är gifvet, är motivet nytt. Hvarken den stora konsten eller konsthandtverket kan uppvisa någon direkt motsvarighet. Men förelöparne äro ganska talrika. En i sengrekisk och romersk tid ofta förekommande typ är den *öfverraskade nymphen*. Motivet, hvars upphofsman torde ha varit den thebanske målaren Nikomachos, var särdeles omtyckt, därför att det lämnade tillfälle att sätta mot hvarandra en hvilande kvinnokropps mjuka former och den kraftiga muskulaturen hos en man i häftig rörelse. Varianterna äro talrika, i det såväl angriparen växlar — satyr, silen, ej sällan Pan — som den angripna — nymph, mänad, hermaphrodit. Men det är en nyhet, vid första anblicken kanske en ganska djärf, att i denna grupp, som i alla fall är något vågad, ersätta nymphen eller mänaden med själva kärleksgudinnan. Allt för mycket öfverraskande är den ändringen likväl icke, ty den tid var länge sedan förbi, då de olympiska gudarne verkade imponerande och vördnadsbjudande på antikens människor. Dessutom var sammanställningen af Aphrodite och Pan redan länge förberedd genom de förbindelser, som redan mot slutet af femte eller början af fjärde århundradet i Athen knutit samman de bägge gudomligheternas kulter. Från att till en början haft en mer allvarlig prägel blef emellertid förbindelsen mellan Pan och Aphrodite så småningom i konsten blott en sinnrik förvändning för situationer af allt mer profan karaktär.

Gruppen från Delos bär för öfrigt i sig själf ett bevis på det tillfälliga och ganska konstruerade i sammanställningen af de bägge gudarne. I den grekiska konstens guldålder, i femte och fjärde århundradena, afbildas Pan vanligen som en ung kraft-

full gosse, som endast två små horn, ofta knappt synliga, låta identifiera med den ursprungliga arkadiska bockhuvudsguden. Senare, under tredje århundradet, närmar sig typen åter rustika upphöf; den hellenistiska konsten återgifver guden i allmänhet hans gamla dubbelnatur, med horn, svans och ben som bock. Men benen äro ofta alltför små i förhållande till kroppen och alltför svaga för att ensamma uppbära densamma. Därför framställas Pan numer vanligen stödd mot eller halfsittande på en trädstam. Så t. ex. i en grupp, som framställer Pan och den siciliske herdegossen Daphnis. Där är det helt naturligt, att Pan, som ger eller låtsar gifva Daphnis en lektion i flöjtspel, tagit plats bred-

ETT IDENTIFIERADT GAMMALT KONSTVERK.

HERDEIDYLL. MÅLNING AF FREDRIC PHILIP KLINGSPOR.

Då nyligen den nedan återgifna akvarellen, signerad med ofvanstående namn och daterad 1783 samt sedan tjugo år tillbaka tillhörig expeditionsföreståndaren Sigurd Löwenhard i Göteborg, skulle renoveras, fann man att en inskrift i dess nedre kant blifvit överklistrad med en pappremsa. Vid dennas borttagande kommo följande ord i dagen: "*Très humblement Dedié à son Altesse Royale Madame La Duchesse de Södermannie*".

Den å taflan förekommande unga kvinnan är påfallande lik den i inskriften nämnda hertiginnan af Södermanland (sedermera drottning Hedvig Elisabet Charlotta), vid hvars hof Klingspor just år 1783 blifvit anställd. Hertiginnan var då 24 år.

Friherre Fredric Philip Klingspor, född 1761, bror till den från finska kriget bekante fältmarskalken, var ej blott en framstående konststälkare utan ock en mycket skicklig miniatyrmålare. K. var från 1818 ståthållare å Stockholms slott. Död 1832.

PAN OCH APHRODITE.

vid eleven på en och samma sten. Men här, där han överraskar Aphrodite och vill kasta sig öfver henne, här är det orimligt, absurdt, att han förblir halfsittande, fastnitad vid trädet. Öfver huvud taget passar den knottiga trädstubben, som för tanken på land och skog, väl till Pan, men alls inte ihop med Aphrodite. Ty må hon ock öfverraskas i det ögonblick hon vill stiga i badet — det är jaktens, men ej kärlekens gudinna, som, när hon vill bada, söker sig en plats i skogen.

Alltså den marmorgrupp, hvarmed Dionysios smyckade Poseidonasternas gillehus, är som motiv intet mästerverk, tvärtom ganska konstlad. Den är en af dessa något artificiella kombinationer, en af dessa *kontaminationer*, som den senattiska konsten så älskade. Därför är det också helt förklarligt, att vi hos de alexandriska eller romerska författare, som berätta de gamla sagorna om Pan och Aphrodite, icke finna någon som häst notis om den pikanta situation, som det deliska konstverket sådant det nu är i alla fall så förträffligt skulle kunnat illustrera.

BESTULEN. AF ANDERS ÖSTERLING.

EN RESEHÅKOMST FÖR HVAR 8 DAG.

Man är ung och naiv resenär, man drömmer i sköna främmande städer och låter dagarna falla som blommorna från mandelträdet. Men en dag möter man världens ondska.

Jag är icke kriminalpsykolog, och hvad jag här skall berätta, kan på sin höjd äga intresse som bidrag till de europeiska fickstöldernas statistik. Möjligen kan också en och annan, som tänker sig ut att resa, hämta en smula lärdom af den hemska berättelsen . . .

Det var en gång i Italien. Jag skulle resa hem efter en lång festlig vår därnere i solskenet, min hjärna var full af brokiga syner och med dessa jämte annat bagage tog jag plats i tåget, som skulle gå till Zürich. Konduktören hade fått min rundresekupong för att några minuter före tågets afgång köpa en tilläggsbiljett. Minuterna gingo, och han hördes icke af. Med min kännedom om italienska konduktörers tjänsten hyste jag en viss oro för ärendet och skyndade ut för att se, om han satt sig i rörelse.

Ute på perrongen gick konduktören lugnt spaserande och hade tydligen alldeles glömt bort mina biljetter, med hvilka han lekfullt viftade under sin promenad. Det var för sent att skaffa biljetten, jag fick tillbaka min kupong och ville åter intaga min plats i tåget.

I samma ögonblick gjorde jag det instinktiva greppet åt plånbokssidan. Där var tomt. Min plånbok, som jag nyss haft i hand, var i en hast försvunnen. Så där ja!

Jag skyndade in i kupén för att se, om jag möjligen tappat tingesten där. Framför mig hade en äldre tysk herre tagit plats med barn och blomma och pipa med porlinslshufvud i mun. Jag ref med berättigad ifver bland gepäcket. Tysken betraktade mig intresserad och frågade slufiligen, hvad som stod på.

— Jag har blifvit af med min plånbok, sade jag. — Oh! sade han. Langsam, langsam!

Jag fortsatte att leta och ännu en gång sade tysken sitt otillständiga:

— Langsam! Langsam!

Jag gaf honom en vild blick. Han satt makligt installerad med barn och blomma, och på sitt osympatiska hufvud hade han en tyrolerhatt. Med en säfflig rörelse förde han sin hand till bröstet och konstaterade med obehaglig belåtenhet att han för sin del hade plånboken i behåll. Jag ser honom ännu. Hvad skulle jag nu göra? Utan pengar kunde jag icke resa, återstod alltså endast att kallblodigt plocka ut mina saker på perrongen. Jag gjorde så, tåget blåstes af och där stod jag.

Jag påminde mig, att jag en gång förut blifvit bestulen på min plånbok, då i Rom, sannolikt på en elektrisk spårvagn. Den gången innehöll min plånbok emellertid endast öfersättningen af en sonett af Lorenzo Il Magnifico, jämte visittkort . . . Visittkortet kunde ficktjuften måhända med fördel använda under sina dagliga ströftåg, men sonetten var ett så magert utbyte, att jag gärna velat betala honom några soldi, därest han beklagat sig.

Detta var värre, ty hela min återstående reskassa var försvunnen. Jag såg tankfullt efter det bortilande Zürich-tåget. Hur hade operationen egentligen tillgått? Jag påminde mig nu, att jag i kupékorridoren mött tvenne artiga gentlemen, som jag haft svårt att komma förbi. När jag böjde åt ett håll, böjde de åt samma . . . Vi skildes med en lätt ursäkt . . .

Det var onekligen ett diskret utfördt arbete, värdt

allt erkännande. Men pangarna voro ju obestriddigen mina.

Medan jag sekundsnaabtt gjorde dessa reflexioner, närmade sig en ung italienare med sammetsögon.

Han förhörde sig om min belågenhet och fylldes omedelbart af passionerad deltagande. Omhvärfd af hans tårögda välvilja gick jag först till stationsbefälet, där jag blef i tillfälle att betrakta en vacker exposition af plånböcker, stora och små, magra och feta, plånböcker af alla individualiteter och nationaliteter. Men igenkännandets glädje blef mig icke förunnad. Den sammetsögde och jag gingo nu ut i den solbadade italienska skönhetsstaden, raka vägen till poliskontoret. Anmälan af fickstölder . . . varsågod, den trappan och den dörren! En kärleksfull beskrifning af plånbokens yttre infördes här i en stor liggare, och man bemötte mig med ett deltagande och en diskretion, som vore jag en sörjande änka.

Med rörelse tog jag utanför svenska konsulatet afsked af den sammetsögde. Jag beklagade emfatiskt, att jag i min nuvarande belågenhet icke kunde tilldela honom de oerhörda belöningar, jag eljes ansåg hans tjänster förtjäna. Men jag ville gifva honom en framträdande plats i mitt hjärtas galleri af sympatiska bekantskaper från det sköna Italien. Han grep min hand, o farväl, min herre!

Ett ögonblick genomför mig den tanken, att han möjligen kunde vara ficktjuften . . .

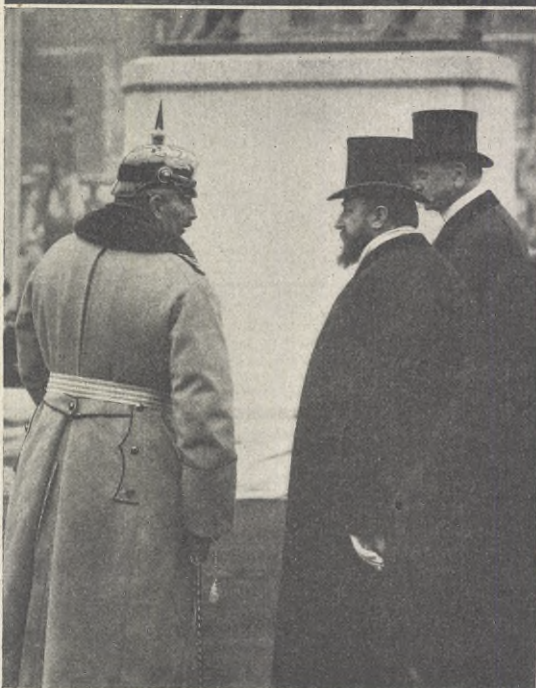
På konsulatet meddelade man mig emellertid, att konsuln var nedrest till Rom på några dagar, och att jag måste afvakta hans återkomst.

Jag tog in på ett hotell, hvars portier jag äfven sökte intressera för min belågenhet. Men han var tydligen kräsen i fråga om fickstöldshistorier och meddelade mig högdraget, att just i går en af hotellets resande blifvit bestulen på närmare 5,000 lire.

Helt förlågen öfver min egen olyckas ringa omfång begaf jag mig upp på mitt rum, där jag med lefvande intresse tog del af ett vägganslag, hvare stadens varmhjärtade hotellvärdar meddelade att de icke med anledning af den i staden pågående stora utställningen förhöjt sina pris med mera än dubbla beloppet. Och så började jag vänta på konsuln.

Det rädde fruktansvärd hetta i staden, det var de första junidagarna, och Vittorio Emanuels staty, välkänd från de hundra stadernas piazzor, tycktes stråla af svett ur sina hvitglödande marmorporer. Jag lade märke till, att staden plötsligt tedde sig i ett helt annat feberljus för mig än förut, när jag ännu kände plånboken vid mitt bröst. Det blef en ny stad, den medellöses stad, och jag kände en uppriktig likgiltighet för omgifvande konstverk och minnesmärken . . . Mesta tiden tillbragte jag i den svala dömen, uppsändande innerliga böner för konsulns lyckliga hemresa: Heliga jungfru, håll din moderliga hand öfver denne konsul, att han icke till exempel vrickar foten vid något tågombyte i Mellersta Italien! Madonna, skydda denne konsul mot solsting och andra årstidens farligheter!

Men madonnan betraktade mig från sin mosaikprydda nisch utan skymten af deltagande, och i hvalfen skalladè predikantens exalterade tonfall. Det var en helt ung präst, som dramatiskt och våldsamt talade mot de illustrerade tidningarnas fördärf. De illustrerade tidningarna draga tallösa mynt från kyrkan, i hvans salighets- och bankinrättning de likväl vore vida fördelaktigare placerade. Denne predikant fördref för mig en hel förmiddag i stadens brinnande Inferno, jag tänker ofta på honom med

Ljter fotografier.
 RYTARSTATY ÖFVER FREDRIK DEN STORE, aftäckt den 26 november i Beuthen i Schlesien. Modellerad af professor Tuailon, Berlin.

KEJSAR WILHELM VID AFTÄCKNINGEN i samspråk med Beuthens öfverborgmästare m. fl.

Kliché: Dengt Sjöforsparad.

erkänsla och vill ogärna betvifla, att han nu är kardinal.

Men när jag en dag besökt konsulatet för att efterfråga konsuln, mötte jag i trappan en gemytlig, uniformerad herre af blond och rödlätt Gustafadolfstyp. Jag betraktade hans uniform, blå med gula knappar, och i mitt medvetande rörde sig en del aflägsna och osäkra hågkomster. Småningom klarade min upfattning. Jag såg för minnet skoltidens gymnastiksal med repstegar och ribbstol, och midt på golvet stod gymnastikläraren i brandchefsuniform. Hvad var detta? Allt säkrare identifierade jag uniformerna, blef mer och mer öfvertygad och sade slutligen resolut för mig själf: Svensk brandchef! Detta är helt enkelt en svensk brandchef.

Jag presenterade mig på svenska, mycket riktigt, han var svensk och brandchef.

Denne svenske brandchef blef ett nytt fantastiskt inslag i den förvirrade dröm, som verkligheten under dessa djäfvulka solskensdagar föreföll mig vara. Hvad gjorde en svensk brandchef i uniform i Italien? Jag fick strax förklaringen: I samband med utställningen hade en brandchefskongress öppnats i staden, och hit hade alltså svensken styrt kosan. Men han hade äfven ett annat motiv, efter hvad han förrådde för mig, det var en skygg och länge närd dröm, som han stod i begrepp att realisera, han ville nämligen så gärna se republiken San Marino...

— Men hvarför vill ni så gärna se San Marino?

— Jo, svarade han, det skall ju vara så litet.

— Det är sannt, medgaf jag. Det skall ju vara så otroligt litet.

För öfrigt lade jag märke till, att min nya bekantskap hyste föga intresse för konstverk, folklied och dylikt, han hade förmodligen kommunalt anslag hemifrån och intresserade sig därför hufvudsakligast för allt som sprutade... Med tankfulla ögon iakttog han en vattentrumma af djärf konstruktion, som rullade förbi oss öfver det hvita dammet.

Nästa morgon gjorde vi sällskap till konsulatet, han för att få besked om bästa routen till San Marino, jag för att låna respängar. Konsuln var nu välbehållen hemma, en liflig österrikare, som genast med all älskvardhet hjälpte oss till rätta med råd och råd. Ett ögonblick syntes han visserligen tveka inför den likväl mycket blygsamma reskassa jag önskade, men jag framhöll att Sverige var ett ganska aflägsset land, och då föll han till föga.

Emellertid måste jag nu resa hem som en blix. Och det blef en blixresa! 48 timmars oafbrutet skramlande i kupéerna, ideliga tågombyten, ty jag hade lagt min route i en konstrik och intressant kurva förbi allehanda berömda platser, där jag tänkt dröja och se mig om. Längsta uppehållet blef nu en timma i Nürnberg... Jag minns denna resa helt dimmigt, jag såg eldflugornas dans i sommar-natts dunklet öfver Lombardiets slätter, så hörde jag bergbäckarnas brus och var i Schweiz. På tåget stiftade jag bekantskap med en ung tysk, som spelat bort sina pängar i Monte Carlo och nu var stadd på en elegisk hemfärd. Vi anförtrodde hvarandra våra grymma öden, och jag bjöd den utarmade tysken på stationskaffe, och han bar till gengäld mina resesaker vid ett af tågombytena...

Jag behöfver väl icke tillägga, att jag aldrig återfick pängarna. De blefvo en skyldig, ehuru ofrivillig tribut åt Italien.

V. g. observera: För stundande årsskifte 1911 behagade prenumeranter å Hvar 8 Dag innan den 20 dec. förnya prenumerationen för undvikande af afbrott i tidningens regelbundna expediering.

Efter fotograf.

Kisché: Bengt Silfverparre.

MARGUERITE AUDOUX.

En sömmerska litterär pristagarinna. Dagens samtalsämne i Paris är den nyss utkomna märkliga romanen *Marie Claire* — som skildrar en fattig arbeterskas bittra kamp för tillvaron — och dess författarinna, Marguerite Audoux. Det uppges med anspråk på tillförlitlighet, att m:lle Audoux tack vare detta verk skall vara designerad att mottaga det litterära pris som årligen utdelas af Académie Goncourt. Sitt arbete för uppehållet begynte m:lle A.

Efter fotogram.

Kisché: Bengt Silfverparre.

DEN BERÖMDE OPERETTKOMPOSITÖREN LEHAR — skaparen af de världseröfrande "Glada änkan" och "Grefven af Luxemburg", dessliques af "Zigenarkärlek" och åtskilliga andra mer eller mindre populära operetter — vid instuderande af sin senaste operett: "Fürstencind".

redan vid 12 års ålder, då hon på en bondgård vaktade får och svin. Adertonårig kom hon till Paris med två sous i fickan. I tio års tid har hon varit sysselsatt med författandet af sin roman som med ett slag gjort henne till en berömdhet.

Efter fotograf.

Kisché: Bengt Silfverparre.

DEN FÖRSTA FRANSKA SKOLAN FÖR ÅTERUPPLIFVANDE AF DE GAMLA FRANSKA VISORNA, UNDER DIREKTION AF DEN VÄRLDSBEKANTA VISSÄNGERSKAN MADAME YVETTE GUILBERT. Alla skolans elever repetera i charmanta dräkter af blå sammet.

Kitché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Gbg.

STOFTET AF CHILES PRESIDENT PEDRO MONTT föres från Hedvigskirche till Lehrter Bahnhof i Berlin.

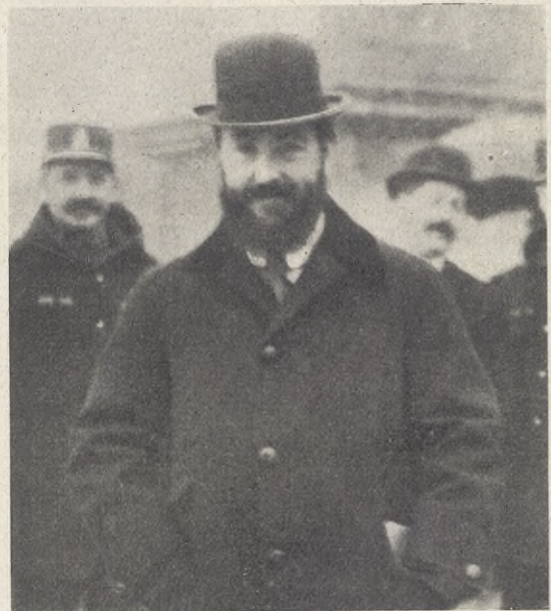
JÄTTEBRANDEN I BENZINLAGRET I RUMMELSBURG, BERLIN.

I fyra dygns tid, med begynnelse natten till den 29 nov., har i ett benzinlager i utkanten till Berlin rasat en väldig eldsvåda. Benzinlagret befinner sig vid Köpenicker Chaussee i förstaden Boxhagen-Rummelsburg, och helt naturligt strömmade väldiga skaror till för att iakttaga det särskildt nattetid storslagna skadespelet. En stor polisstyrka var ditbeordrad för att hålla massan på vederbörligt afstånd, enär grannskapet till eldhatvet erbjöd stora vådor. Hvar gång en tank exploderade, slungades tunga järnstycken i luften för att nedfalla ända till 300 meter från brandstället. — Nästan hela Berlins brandmanskaf var utkommenderadt.

Skadorna anslås till flera miljoner mark. Elden antages ha uppkommit genom själfantändning.

Affären Rochette har nu behandlats af den för detta ändamal af franska deputeradekammaren tillsatta undersökningskommissionen, med Jaurès som ordförande. Saväl dåvarande inrikesministern Cleméncéau som vederbörande undersökningsdomare liksom polisen prickas af kommissionen, i dess förslag till deputeradekammarens uttalande, för sitt uppträdande i affären. Att Rochette är en svindlare bestrides af ingen, men tillvägagångssättet för att få honom häktad framställes — med rätta — såsom ytterst betänkligt.

Bilden t. h.: STORSVINDLAREN ROCHETTE föres under bevakning från Palais Bourbon, efter ett förhör inför den parlamentariska undersökningskommissionen.

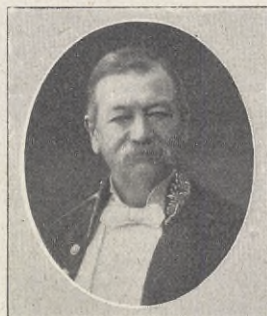
Kistan med de jordiska resterna af Chiles president Pedro Montt — som i augusti afled i staden Bremen strax efter sin ankomst till Europa — har nu under stora militära hedersbetygelser lämnat Berlin och Tysklands mark, för att ombord a den chilenska kryssaren "Blanco Encalada" forslas till hemlandet, i hvars jord den framstående och populäre presidenten skall njuta sin sista hvila.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data nedan.

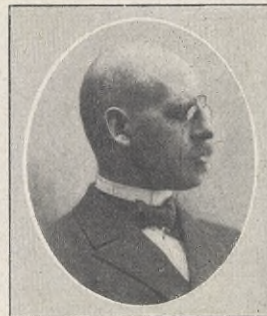
C. P. W. GAGNER.
Major. — Malmö.
75 år 29 Nov.*

F. W. MOSSBERG.
F. d. Förste Landtmätare. —
Uppsala. 65 år 28 Nov.*

C. G. O. IHRMAN.
Auditör. Rådman. — Falun.
60 år 1 Dec.*

A. F. VALLIN.
Öfverkontrollör. — Sandsvall.
50 år 6 Dec.*

G. O. F. WESTLING.
Lektor. Teol. o. fil. d.r. —
Västervik. 60 år 1 Dec.*

J. A. JUHLIN.
Läroverksadjunkt. — Karlshamn.
60 år 16 Nov.*

H. J. U. BORELIUS.
Fröken. Fil. d.r. — Lund. 1 da-
garna förordnad till docent vid
Lunds Universitet.*

J. LIND.
Fabrikör. — Norrköping.
50 år 9 Dec.*

A. LARSSON.
Häradsdomare. — Hesselby.
Nämndeman 68.

A. LARSSON.
Häradsdomare. — Skrämså.
Nämndeman 69.

C. R. ENGSTRÖM.
Häradsdomare. — Lista.
Nämndeman 69.

En meddelare gör Red. uppmärksam på det synnerligen anmärkningsvärda i att ofvanstående tre nämndemän **samtidigt** tjänstgöra inom en domsaga (i Vestmanland) och hvar för sig varit ledamöter af Häradsrätt i öfver 40 år, något hvarom de väl förtjenta utmärkelserna i både guld och silver må vittna.

WILHELM GAGNER. Stud.-ex. 52, ex. ir. H. Art.-lärov. a Marieberg 58, afd.-ing. v. Statens jernv.-byggn. 58—61, löjtn. i Väg- o. Vatt.-byggn.-kåren 60, major 87. Tjenstgj. v. Södra Väg- o. Vatt.-byggn.-distriktet såsom adj. 62—63, ingenjör 84—87, chef 87—01. Arbetschef v. hamnbyggnaderna i Simrishamn, Visby, Höganäs, Halmstad, Kivik o. Skillinge, Karlshamn, kontroll. ingenjör v. hamnbyggn. i Helsingborg 68—69 samt entreprenör i hamnbyggn. derst. 73—77 m. m. Konsultör, ingenjör v. Helsingborgs o. Trelleborgs hamnbyggnader sedan 1900. Verkst. direktör v. Nässjö—Oscarshamns jernv.-byggnad 69—72, kontroll. ingenjör v. Halmstad—Bolmens jernv.-byggnad 87—90, efter undersökningar i Skåne-Hallands jernväg, stationsingenjör derst. 83—85. Led. af kommittén ang. tillgodogörande af Trollhättans vattenkraft 90—94. Utöfret ett utomordentligt stort antal undersökningar, förslag o. ritningar i hamn-, vattenkraft-, jernvägs- o. landsvägsanläggningar. Såsom en ånydan om omfattningen af endast en gren af G:s arbete må nämnas att han på 75-årsdagen erhöi en silfveruppsats från en mindre än 23 svenska jernvägar.

WILHELM MOSSBERG. Stud.-ex. 35, landtmät.-ex. 60, förste landtmätare i Uppsala län 94—09.

GUSTAF IHRMAN. Stud.-ex. 71, hoiv.-ex. 75, v. härads höfding 78, auditör v. Dalreg. 80, rådman i Falun sedan 92. Led. af stadsfullmäktige derst.

85—91, led. af Fattigv.-styr. 92—07, en del af sasom ordförande, ordi. i Byggn.-nämnden 92—03, led. af Lasarettidirektionen 90—01, Styrelseledamot i Riksbankens Afd.-kontor i Falun sedan 97, vice ordi.

ADOLF VALLIN. Stud.-ex. 81, e. o. postexp. s. å. öfverkontrollör v. Postdirektionen i Sundsvall (N. distr.) sedan 09. Tjenstgjort som lärare i postundervisningskurs samt deltagit i reglementsarbeten h. Generalpoststyr.

FREDRIK WESTLING. Stud.-ex. 70, fil. dr 80, doc. i historia v. Uppsala univ. 79, teol. dr 97, lektor i Sundsvall 80, rektor derst. 84—97 samt lektor i modersmålet o. historia derst. sedan 02, i Nyköping 97—02, i Västervik 02—07. Prest- v. 88. Statsrevisor 92 o. 95. På sin tid Stadsfullmäktig i Nyköping samt 02 dess ordförande, nu led. af Västerviks stadsfullmäktige.

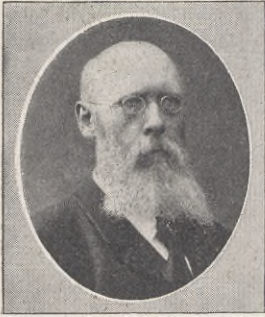
ALBERT JUHLIN. Stud.-ex. 72, fil. kand. 79, adjunkt i Karlshamn sedan 89. Led. af Stadsfullmäktige 94—97, led. af skolråd 91—09, af kyrkoråd sedan 06, inspektör v. Elementarskolan i fil. 07—08, v. ordi. i styr. i Tekn. Yrkeskolan.

HILMA BORELIUS. F. 69. Stud.-ex. 91, fil. kand. 95, komplettering af fil. kand. 96 o. — i två ämnen — 06. Denna kandidatexamen är anmärkningsvärd, då i st. f. de 5 ämnen med 7 betyg som erfordras, iröken B. af-lade examen i 8 ämnen med 17½ betyg. Fil. lic. 02, disputation 09, promov. fil. dr 10. I dessa dagar förordnad till docent i nyare litteraturhistoria i Lund, därmed detta universitets första kvinnliga lärare. — Representant i Landsfören. f. kvinnans politiska rösträtt v. internat. rösträttskongressen i Köpenhamn 06, ordi. i Lunds kvinnl. studentfören. 1900—03, styr.-led. i Lunds kristl. stud.-förbund 02—06, ordi. i fören. f. kvinnans polit. rösträtt i Lund 03—09.

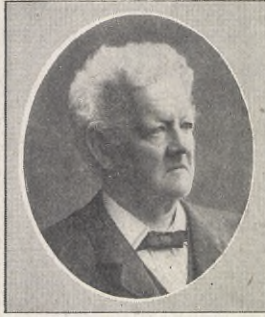
JOHN LIND. Delegare i klädesfabriksfirman Peterson & Lind i Norrköping, stadsfullmäktig, led. af Fattigv.-styrelsen sedan 90 samt dess kansliriktör.

BIRGER SCHÖLDSTRÖM †. Stud.-ex. 61, derefter anst. i Bokhandel i Göteborg till 63. Från sistn. är egnade han sig helt af litterär o. publicistisk verksamhet. Var sålunda en tid red. i Söndags Nisse, senare f. Stockholms Aftonpost, blef medarbetare i Nya Dagl. Alleh. till 83. Sedan

* Data här nedan.

B. F. SCHÖLDSTRÖM †.
Skriftställare. — Stockholm.
F. 40. † 28 Nov.*

A. W. RYDHOLM †.
Handlande. Donator. — Uddevalla.
F. 37. † 30 Mars 09.*

A. V. LINDSTRÖM †.
Fabrikör. — Dunkehallar, Jönköping.
F. 50. † 28 Nov.

J. A. THORSÉN †.
Läroverksadjunkt. — Enköping.
F. 55. † 8 Nov.*

O. LARSSON †.
Bankdirektör. — Östersund.
F. 40. † 25 Nov.*

A. W. INGELSSON †.
Öfveringenjör. — Stockholm.
F. 44. † 20 Nov.*

C. A. ALMÉR †
Verkstadsägare. Nämndeman. — Vessland.
F. 47. † 26 Nov.

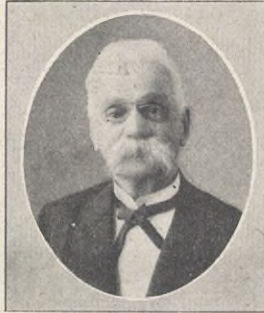
J. F. GYNTHÉR †
Maskinspektör. — Helsingborg.
F. 50. † 28 Nov.*

**BLIF
MEDARBETARE
i
HVAR 8 DAG**

Skrif aldrig och fråga först — tid går därvid förlorad — utan insänd hvad Ni tror lämpar sig för tidningen, vare sig berättelser, uppsatser eller goda fotografier af tilldragelser m. m. för dagen.

S. M. J. I. R. E. U. CEDERSTRÖM †.
Friherrinna. — Stockholm.
F. 25. † 17 Nov.*

F. S. ÅKERLUND †.
F. d. Kamrerare. — Eksjö.
F. 29. † 16 Nov.*

A. W. ANDERSSON †.
Juvelerare. — Helsingborg.
F. 59. † 15 Nov.*

dess har S. arbetat med företrädesvis person- o. kulturhistoriska forskning. — Vi hänvisa t. biografi o. helsidesporträtt i ärg. III:39.

ANTON RYDHOLM †. Handlande o. fabriksidkare, på sin tid en af Uddevalla mera bemärkta samhällsmedlemmar, afled 30 mars 09, då vi återgävo porträtt jämte data. — I dagarne ha i enlighet med testamente tillfallit Uddevalla stad af R. donerade 94,000 kronor i allmännyttiga ändamål.

ALFRED THORSÉN †. Stud.-ex. 77, fil. kand. 84 (kompl. 88), ord. kollega i Enköping sedan 98. Egnat en betydande litterär verksamhet af landsmål o. folklore. Med anslag fr. Sv. Akad. genomvandrat Fjärdhundra i o. f. insamlande af sagor, sägner, sänger m. m. samt har från trycket utgivit allmogeskildringar.

OLOF LARSSON †. Egnade sig först åt jordbruk o. egde hemmanet Häste i Jämtlands län. Led. af styrelsen i Riksbankens Aid.-kontor i Östersund sedan 80, dess ordförande sedan 86, o. verkst. styrelseled. sedan 92. Led. af styrelsen i Norrlands Hypot.-förening sedan 91. Landstingsman 70—87 samt sedan sistn. år landstingskamrer. Led. af Riksd. A. K. 79—81. Stadsfullmäktigt i Östersund 90—02. På sin tid kommunalordf. o. nämndeman. Har från trycket utgivit Register öfver Jämtlands läns Landsting 1863—1905.

AUGUST INGELSSON †. Efter anställn. h. Munktelts Mek. Verkad i Eskilstuna i shtet af 60-talet, chef i Helsingborgs Verkad o. Torps Bruk, deltog i grundläggandet af Holmens Bruk, öfveringenjör v. Vagnfabriks A. B. Stathos i Stockholm sedan 03.

JOHAN GYNTHÉR †. Ingick, efter aflagd öfvermaskinistex. v. K. Flottan 70, i Handelsflottan. Maskinspektör i ett antal Helsingborgsångare sedan 98 samt expert i Bureau Veritas 04.

SIGRID CEDERSTRÖM, f. Sparre †. Enka efter 86 aflidne kommandören fril. F. T. Cederström, på sin tid under flera år kommandant i Karlskrona. — F. d. höfvröken hos Drottning Josephine. Deltog under vistelsen i Karlskrona synnerligen verksamt i det tilantropiska arbetet därstädes.

SIXTEN ÅKERLUND †. Genomgick efter afslutade skolstudier Filipstads o. Falu Bergsskolor 48—50, därefter under ett flertal af år anställd såsom föreståndare i jern tillverknigen v. Småländska o. Vermländska bruk, förestod familjens betydande egendomar o. jernbruk i Åkers socken 56—72 o. var från sistnämnda till innevarande år kamrer v. Nässjö—Oscarshamns jernväg. V. direktör 91—06 o. derefter dir. i Smål. E. Banks Aid.-kontor i Eksjö. Kommunalt intresserad å de olika platser der Å. under årens lopp haft sin verksamhet, sålunda kommunalordf. i Åker, stadsfullmäktigt i Oscarshamn, led. o. tidtals ordf. i Eksjö stadsfullmäktige, v. ordf. i lasarettsdirektionen, ordf. i bevilln.-beredningen m. fl. offentliga uppdrag.

AXEL WILHELM ANDERSSON †. Inneh. af guldsmedsaffär i Helsingborg. Intresserad skyttevän. o. på sin tid ordf. i Helsingborgs Skyttesällskap, tillerkändes Sällskapets förtjenstmedalj i guld. En tid styrelseledamot i Handtverksföreningen.

Foto. Jovyer Sjöhm

Kliché: Kem. A.-B. Hengt Skjersparre Sjöhm—Gtg.

SCEN UR "DAGENS LEJONINNA" Å OSCARSTEATERN I STOCKHOLM.

Oscarsteatern hade den 2 december premiär på Karl Gilcks — den i Sverige bosatte, tyskfödde kompositörens (och tandläkaren) — operett "Dagens lejoninna". Ehuru det utförande, som bestods operetten, erhållit de amplaste loford, torde densamma dock icke kunna förutspås någon större lifslängd.

VECKANS DAGAR

28 nov. Meddelas att de af sjöministern tillkallade sakkunnige afgifvit sitt utlåtande rörande *navigationsskolornas omorganisation*. Bl. a. föreslås — i enlighet med riksdagens uttalande att navigationsskolornas antal skulle så vidt möjligt begränsas — att undervisningen koncentreras på fem i st. f. som hittills tio skolor. — *Göteborgssystembolagens femte allmänna möte* i Stockholm. — Inviges högtidligen *Norrköpings nya rådhus*.

— Undertecknar konung Georg dekretet om *engelska underhusets upplösning*. Det nya parlamentet sammanträder den 31 januari. — Föröfväs ett misslyckadt *attentat* mot grekiske ministerpresidenten *Venezelos*.

29 nov. Meddelas att fruktansvärda *stormar* hemsökt *Kaspiska och Svarta hafven*. 16 fartyg ha sjunkit, 300 personer omkommit. — Från norra delen af provinsen *Anhui* i *Kina* meddelas om en *svår hungersnöd* som drabbat 3 milj. människor.

30 nov. "*Industririksdagen*", det af Svenska Industriförbundet utlysta stora diskussionsmötet, öppnas i Stockholm. — Aflämnas *statsrevisorerna* sitt betänkande. Grava anmärkningar framställas mot tullrestitutionerna vid export af finsiktadt rågmjöl.

— Afslutas *hamnarbetarestrejken* i Le Havre. — Meddelas att franske ambassöden i Konstantinopel afrest till Paris för att förbereda marken för en *öfverenskömmelse i den berömda länefrågan*. Den allmänna meningen i Turkiet är nu försonligare stäm mot Frankrike.

1 dec. Meddelas att preliminär öfverenskömmelse träffats mellan styrelsen för *Sveriges målaremästareförening* och de *tyska målaremästareföreningarnas riksorganisation* om gemensamt uppträdande vid arbetsinställelser. — Meddelas att k. mt beviljat *Arvika* stadsrättigheter fr. o. m. 1911. — Öfrentliggöres Sv. arbetsgifvareförbundets beslut om *lockoutens upphäfvande*, hvarigenom jättestriden från i fjol äfven formellt bragts ur världen. — Meddelas att vid anmältningstidens utgång för deltagande i *täflingen om Entonnarpokalen* anmält sig, utom från Sverige, representanter för Frankrike, Tyskland, Danmark, Holland, Norge, Finland och England — den största anmältningssiffra som förekommit vid denna täflan.

— Spanska deputeradekammarans talman mottager en evangelisk deputation, som öfverlämnar en till cortes ställd adress, i hvilken öfver 150,000 *petitionärer* från alla *Spaniens* städer begära *religionsfrihet*. — *Englands bank* sänker *diskontot* från 5 till 4½ procent.

2 dec. Svår *explosion* i apparathuset vid *Malmö gasverk*. — Föreliggna närmare underrättelser om den förfärliga storm som i fem dagar rasat på *Kaspiska hafvet*. 300 människolif ha gått förlorade.

4 dec. Svenska fotbollsseriens sista match spelas mellan I. F. K., Göteborg, och Göteborgs fotbollsförening. Sistnämnda lag seggar, hvarigenom Örgryte I. S. vinner *Svenska fotbollsserien*. — *Tre ynglingar drunkna* vid skridskoåkning å Mälaren, nära Kungsör. — *Firar Geste friv. skarpskytteförening* 50-årsjubileum.

— Ryska staden *Olginskaja* vid *Rotov härjas af elden*. 314 hus läggas i aska. — Aflider *Mary Baker Glover Eddy*, den religiösa Christian Science sektens grundarinna.

JULKVÄLLEN

JUBILEUMSUPPLAGA

1880 1910

UTGIFVEN AF PUBLICISTKLUBBEN

PRE (Med 2 plancher (Fotografier och Tabeller)) 4 kr. —
Med 2 plancher och teckningar 7 kr. —
Med 2 plancher och teckningar 10 kr. —

Bland den fast otroliga mängd af jultidningar som i år liksom tillföre täfla om allmänhetens tycke, synes oss *en* i aldeles särskild grad vara förtjänt af uppmärksamhet: det är *Publicistklubbens* egen jultidning, af hvilken vi ofvan lämna en reproduktion. Den har icke endast traditionens försteg utan äfven innehålls, och det är oss kärt kunna rekommendera den till våra läsare. Han därför *JULKVÄLLEN* i minnet när det blir fråga om jultidning!

INNEHÅLL

P. Olsson. — Svenska bilder för dagen. — Leo Tolstojs sista färd. — Ett kyrkligt jubileum. — Karolinska institutet. — Pan och Aphrodite. — Ett identifieradt gammalt konstverk. — "Bestulen". Af Anders Österling. — Jaquette Virgin. — Utländska porträtt och bilder för dagen. — Veckans porträttgalleri. — Scen ur "Dagens lejoninna". — Veckans dagar. — "Julkvällen."